

Mitropolitul Ilarion: Constantinopolul atentează la proprietatea străină

În timpul unei vizite în Ungaria, Patriarhul Bartolomeu al Constantinopolului a declarat că principalul lăcaș de cult al eparhiei Bisericii Ortodoxe Ruse din Ungaria – Catedrala Adormirii Maicii Domnului din Budapesta – „în zilele triste și încețoșate ale regimului comunist, din cauza mașinațiilor întunecate și insidioase, precum și a presiunii insuportabile din partea regimului sovietic, a fost răpită cu forța și, într-un mod absolut neligitim și necanonic, subordonată Patriarhiei Moscovei, care până în prezent continuă să o stăpânească într-un mod blasfemiator”. La solicitarea agenției de știri RIA Novosti, președintele Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei, Mitropolitul Ilarion de Volokolamsk, a comentat această declarație, relatând despre trecutul și prezentul acestei biserici.

- Vlădica, ați vizitat recent Budapesta, unde ați vorbit la deschiderea Congresului Euharistic. După dumneavoastră, la același congres a fost Patriarhul Bartolomeu al Constantinopolului. În predica de după Liturghia pe care a săvârșit-o într-o catedrală catolică, el a menționat despre „acapararea” de către Patriarhia Moscovei a Catedralei Adormirii Maicii Domnului din Budapesta. Cum puteți comenta aceste cuvinte?

- Catedrala Adormirii Maicii Domnului din Budapesta nu a aparținut niciodată Patriarhiei Constantinopolului. Aceasta a fost construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea de o comunitate formată în principal din greci și valahi. Slujbele în ea s-au săvârșit în limba greacă. Însă aceasta nu se afla sub jurisdicția Patriarhiei de Constantinopol, care a fost interzisă pe teritoriul Imperiului Austro-Ungar, ci sub jurisdicția Mitropoliei independente Karlovci, care a devenit ulterior parte a Bisericii Sârbe unite. Este adevărat că în anii '20 ai secolului XX, Constantinopolul a încercat să-și creeze propriul exarhat, dar acesta a existat doar pe hârtie. În Ungaria nu s-au putut găsi urme ale acestui exarhat, nu a fost creată nicio bază normativă pentru acesta în legislația maghiară.

Din 1945, reprezentanții parohiei au apelat în repetate rânduri la Patriarhul Alexei I al Moscovei și al Întregii Rusii cu o cerere de acceptare a parohiei în jurisdicția Patriarhiei Moscovei. În 1949, a fost creat protopopiatul maghiar al Bisericii Ortodoxe Ruse, iar în 1950 Catedrala Adormirii Maicii Domnului și alte câteva parohii în care slujbele se țineau în limba maghiară, au devenit parte a Patriarhiei Moscovei. Astfel, a avut loc o schimbare a jurisdicției ecleziastice, dar comunitatea a rămas aceeași. Mai mult, corespondența cu privire la admiterea acestor parohii în sânul Bisericii Ruse nu s-a ținut cu Patriarhia Constantinopolului, cu care nu au avut niciodată nicio legătură, ci cu Biserica Sârbă.

La începutul anilor 2000, Constantinopolul a înaintat pretenții cu privire la Catedrala Adormirii Maicii Domnului și a intentat un proces. Toate cele trei instanțe au avut loc pe vremea când am condus eparhia maghiară. Am câștigat toate cele trei instanțe: mai întâi la Curtea orașului Budapesta, apoi la Curtea de Apel și, în cele din urmă, la Curtea Supremă. Am reușit să demonstrăm într-un mod convingător faptul că actuala comunitate a Catedralei Adormirii Maicii Domnului, care include atât greci, cât și maghiari și reprezentanți ai altor naționalități, reprezintă succesorul direct al comunității inițiale. Mai mult, descendenții direcți ai primilor săi fondatori slujesc până în prezent în clerul bisericii noastre.

Prin urmare, Patriarhul Constantinopolului poate pretinde orice, dar în instanță s-a dovedit deja de trei ori și în mod definitiv că aceste pretenții nu au niciun temei. Cea de-a zecea poruncă din Legea lui Moise spune: „Să nu dorești casa aproapelui tău; să nu dorești femeia aproapelui tău... nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui și nici unul din dobitoacele lui și nimic din câte are aproapele tău!” (Ieșirea 20, 17). Este potrivit să-i reamintim Patriarhului Constantinopolului despre această poruncă. Exprimând astfel de idei în public, el atentează la proprietatea străină, al cărei titular de drept este stabilit de instanță. În plus, el pune astfel la îndoială legalitatea deciziilor instanțelor maghiare.

Statul maghiar a procedat foarte înțelept donând Patriarhiei Constantinopolului teritoriul și complexul de clădiri unde va fi construită o biserică (Patriarhul Bartolomeu a sfințit piatra de temelie). S-ar putea spune: de ce altceva mai este nevoie? Dar nu, se dovedește că acest lucru nu este suficient. Chiar în prezența donatorilor, Patriarhul Bartolomeu și-a exprimat pretențiile și asupra acelei biserici care nu a aparținut niciodată Constantinopolului.

Statul maghiar acordă în general o mare atenție confesiunilor religioase tradiționale, subvenționând activitățile lor. Lucrările de reparație și restaurare în Catedrala Adormirii Maicii Domnului sunt realizate cu sprijinul financiar al statului maghiar.

Când am ajuns la Budapesta în 2003, primul lucru pe care l-am văzut a fost Catedrala noastră închinată Adormirii Maicii Domnului cu o singură turlă. Mi s-a explicat că a doua turlă a fost retezată de o bombă în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Chiar atunci mi-am stabilit un obiectiv: să refac această turlă. Trebuie spus că în Imperiul Austro-Ungar, la exterior, bisericile ortodoxe nu se deosebeau în niciun fel de cele catolice. Numai intrând înăuntru și văzând iconostasul, puteai să înțelegi că aceasta este o biserică ortodoxă. Iar în exterior nu erau cupole, ci turlă. Iar una dintre ele lipsea.

Câțiva ani au durat procesele, iar când acestea au fost finalizate, noi, cu ajutorul companiei Lukoil, am reușit să construim un pedestal de piatră pentru cea de a doua turlă. Lucrările ulterioare au fost efectuate sub succesorii mei în scaunul maghiar. Turla pierdută a fost restaurată complet, s-a făcut o reparație exterioară completă, iar acum se fac lucrări în interiorul bisericii. Este un proiect de restaurare la o scară foarte mare. La finalizarea lui, sper, catedrala va apărea în fața enoriașilor în toată frumusețea ei.

O sursă: <https://mospat.ru/ro/news/88075/>